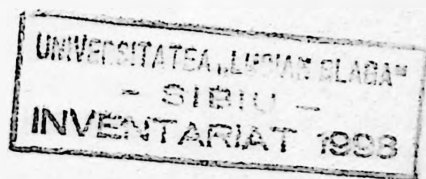
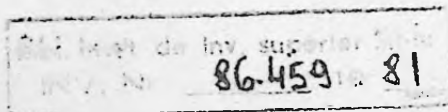

CONSTANTIN BOTORAN • OLIMPIU MATICHESCU

DOCUMENTE STRĂINE
DESPRE LUPTA
POPORULUI ROMÂN
PENTRU FĂURIREA
STATULUI NAȚIONAL UNITAR

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1980

10 JUN 1981

SUMAR

¹ *Situația din România*, articol publicat de cotidianul francez „Le Temps” (23 august 1914), în care sînt evidențiate sentimentele pro-antantiste ale poporului român, năzuința sa spre realizarea statului național unitar.

² *Italia și România*, articol publicat de „Le Temps” (11 octombrie 1914), în care se face o paralelă între politica de neutralitate adoptată de cele două țări la începutul primului război mondial și identitatea aspirațiilor lor naționale.

³ *Evenimente care cer luarea de poziție. În legătură cu războiul. Ce este posibil să se întîmple?*, articol publicat de Walter Littlefield în cotidianul american „The New York Times” (16 decembrie 1914), în care autorul se referă la trecutul istoric și la continuitatea poporului român.

⁴ *Conștiința românească*, articol publicat de „Le Temps” (10 decembrie 1914), în care sînt relevate interesele naționale ale României și necesitatea transpunerii lor în fapt prin intrarea în război de partea Puterilor Aliate (Antantei).

⁵ *Originile României*, articol publicat de cotidianul britanic „The Times” (13 ianuarie 1915), în legătură cu originea și trecutul istoric al poporului român.

⁶ *Intervenția italo-română*, articol publicat de „Le Temps”, (23 ianuarie 1915), în legătură cu persecuțiile suferite de români și italieni din partea Dublei monarhii austro-ungare și necesitatea eliberării lor prin intervenție armată.

⁷ *România așteaptă cu nerăbdare chemarea sub arme și vor să-și elibereze țara de sub odiosul jug austriac*, articol publicat de Martin H. Donahue în „The New York Times” (30 ianuarie 1915). Autorul pledează pentru dreptul românilor de a trăi într-un stat unitar și pentru necesitatea intrării României în război, în numele acestei cauze, de partea Aliatilor.

⁸ *Criza — Factori contradictorii*, articol publicat în „The Times” (10 martie 1915), în legătură cu criza politică prin care trecea România

în acea epocă și perspectiva intrării sale în război pentru realizarea dezideratului național.

⁹ *Ce se află în spatele așteptării vigilente a României*, articol publicat de Alexandru Brociner în „The New York Times” (26 aprilie 1915). Autorul analizează situația politică a României din timpul neutralității, dorința poporului român de a trăi într-o patrie comună.

¹⁰ *Țara puțin cunoscută a Bucovinei*, articol publicat în „The New York Times” (9 mai 1915), în legătură cu originea românească a populației din Bucovina și calvarul prin care trecea ea, ca urmare a transformării Bucovinei în câmp de confruntare militară între puterile beligerante.

¹¹ *De ce ezită România?*, articol publicat în „The New York Times” (27 iunie 1915), care pledează pentru necesitatea de a se acorda României, de către puterile aliate, garanții politice ferme în privința realizării unității naționale depline.

¹² *Între complici*, articol publicat în „Le Temps” (2 iulie 1915). Analizează contradicțiile de interese dintre Germania și Austro-Ungaria, în contextul manevrelor politice pe care le făceau Puterile Centrale pentru a determina România să nu intre în război de partea Aliaților.

¹³ *România*, articol publicat în „The New York Times” (15 iulie 1915), relativ la poziția dificilă în care se găsea România în perioada neutralității.

¹⁴ *România și războiul*, articol publicat în „The New York Times” (21 martie 1916). Analizează situația celor două grupări de state în conflict militar și ajunge la concluzia că s-au creat condiții favorabile pentru intervenția României în război de partea Antantei.

¹⁵ *România este gata de luptă*, articol publicat în cotidianul italian „Il Giornale d'Italia” (28 august 1916). Autorul, Alfredo Montero, analizează situația României în ajunul angajării sale în primul război mondial, direcțiile posibile de atac ale armatei române și posibilitățile de apărare.

¹⁶ *România intră în război*, articol publicat în ziarul „The Evening Star” din S.U.A. (28 august 1916), referitor la semnificația politică a intrării României în război de partea Antantei și cauzele de ordin național care au determinat această intervenție.

¹⁷ *Noul nostru aliat*, articolul publicat de „The Times” (29 august 1916), referitor la motivele juste, de interes național care au determinat intrarea României în război împotriva Puterilor Centrale.

¹⁸ *România și Aliații*, articol publicat în „The Times” (29 august 1916). Analizează semnificația politică pentru Aliați a intrării României în război.

¹⁹ *Două declarații de război*, articol publicat de „Le Temps” (29 august 1916). Salută cu bucurie intrarea României în război de partea Aliaților, în momentul în care Italia declarase război Germaniei.

²⁰ *Acțiunea României*, articol publicat în cotidianul rus „Novoia Vremia” (16/29 august 1916). Se referă la obiectivele naționale juste ale intrării României în război și la semnificația politică a acestui eveniment.

²¹ *România intră în război împotriva Austriei*, articol publicat de „Il Giornale d'Italia” (29 august 1916), în care războiul României contra Puterilor Centrale este apreciat drept un „război de întregire națională”.

²² *Unitatea latină*, articol publicat în „Il Giornale d'Italia” (29 august 1916). Salută cu bucurie intrarea României în război, reliefând originea etnică latină a poporului român, drepturile sale istorice de a trăi într-un stat unitar și centralizat.

²³ *Franța felicită România și Italia*, articol publicat în „The New York Times” (30 august 1916). Comentează telegramele de felicitare trimise oficialităților române de demnitari din Italia, Franța și Anglia, cu prilejul intrării României în război de partea Aliaților.

²⁴ *Mare manifestație la Roma*, articol în care ziarul elvețian „Journal de Genève” (30 august 1916) comentează manifestația de solidaritate cu poporul român care a avut loc la Roma, cu prilejul intrării României în război de partea Antantei.

²⁵ *Despre tiranie și despre români*, articol apărut în ziarul francez „Le Figaro” (30 august 1916). Autorul prezintă cu căldură obiectivele de emancipare națională care au condus la intrarea României în război de partea Aliaților.

²⁶ *Cehii și România*, comentariu pe marginea felicitărilor adresate guvernului român de către conducătorii mișcării de emancipare națională din Cehia și Slovacia, cu prilejul intrării României în războiul de întregire națională („Le Temps” din 20 august 1916).

²⁷ *Declarația de război a României*, articol publicat de „Le Temps” (30 august 1916). Autorul, generalul francez Henri de Lacroix, elogiază România pentru curajul de a fi intrat în război pentru împlinirea aspirațiilor naționale.

²⁸ *Marile hotare ale României*, comentariu publicat de „Il Giornale d'Italia” (31 august 1916) pe marginea aspirațiilor naționale ale României, care au determinat intrarea sa în război.

²⁹ *Situația militară după intervenția română*, articol publicat de „Il Giornale d'Italia” din 31 august 1916.

³⁰ *Aspirațiile românilor*, articol publicat în „Le Temps” (31 august 1916), în care este reliefată politica de deznaționalizare promovată de clasele dominante din Ungaria față de populația românească din Transilvania.

³¹ *Un poem francez despre România*, articol publicat de „Le Figaro” (3 septembrie 1916). Un vibrant elogiu la adresa patriotismului țaranului român.

³² *Chestiunea națională în Transilvania*, comentariu apărut în „The New York Times” (12 septembrie 1916), în care autorul, Felicien Vexler, analizează situația demografică din Transilvania, subliniind obiectivele naționale juste care au determinat intrarea României în război.

³³ *România și Franța*, articol publicat în „Le Temps” (13 septembrie 1916), în care Ed. Tavernier analizează poziția României în perioada neutralității, subliniind atitudinea și serviciile pe care ea le-a făcut Aliaților.

³⁴ Extras din memoriile ministrului Marii Britanii la București, Frank Rattigan, privind situația României în primele săptămâni de război.

³⁵ *Verdun și Constanța*, articol publicat în „The Times” (25 octombrie 1916), în care este subliniat faptul că trupe germane de pe frontul francez au fost dislocate pentru a lupta în România ceea ce a facilitat victoria franceză de la Verdun.

³⁶ *Depeșe particulare de la cameră. Discursul d-lui Briand*, fragment din discursul pronunțat de premierul Briand în parlamentul francez, referitor la greutățile prin care trecea România și la aspirațiile sale naționale juste („Le Temps” din 15 septembrie 1916).

³⁷ *Suferințele românilor*, articol publicat în „The Times” (7 noiembrie 1916) pe marginea relatărilor corespondentului britanic aflat pe frontul român din Transilvania.

³⁸ *România în război*, fragment din memoriile diplomatului francez Saint-Aulaire, referitoare la campania românească din anul 1916.

³⁹ *România. O apărare vitează*, comentariu publicat de „The Times” (30 noiembrie 1916), referitor la campania militară din iarna anului 1916 și invadarea României de către armatele Puterilor Centrale.

⁴⁰ *România și desfășurarea războiului*, articol publicat în „Il Giornale d'Italia” (1 septembrie 1916). Autorul Enrico Barone, critică lipsa de inițiativă a forțelor aliate după intrarea României în război.

⁴¹ *Scrisori din România în război*, comentariu publicat de Alfredo Montero în legătură cu eroismul dovedit de ostașii români în timpul primului război mondial, în luptele pentru apărarea Dobrogei.

⁴² *Incerările prin care trec românii*, articol publicat în „Le Temps” din 6 septembrie 1916, în care sînt criticate defecțiunile statelor Aliate în conducerea operațiunilor militare, defecțiuni care au determinat invadarea României de către armatele Puterilor Centrale.

⁴³ *O lecție*, articol publicat de „Journal de Genève” (13 decembrie 1916), referitor la cauzele care au determinat înfrîngerea armatelor române în campania din iarna anului 1916.

⁴⁴ *România în situațe foarte grea*, comentariu publicat în „The Times” (5 ianuarie 1917), în care sînt reafirmate drepturile poporului român la unitate națională.

⁴⁵ *Consiliul de război de la Roma*, articol publicat de „The Washington Post” (7 ianuarie 1917), pe marginea greșelilor tactice săvîrșite de puterile Antantei, greșeli care au determinat invadarea României.

⁴⁶ *Eliberarea tuturor popoarelor*, comentariu publicat de Bernadotte Schmitt în „The New York Times”, pe marginea declarației președintelui Wilson în legătură cu eliberarea popoarelor asuprite din Austro-Ungaria.

⁴⁷ *Aliatul nostru România*, articol publicat de „The New York Times” (31 iunie 1917). Pledoarie pentru obiectivele juste, de rîntregire națională urmărite de România în timpul primului război mondial.

⁴⁸ *Misiunea patriotică română către Statele Unite*, comentariu publicat în „The Washington Post” din 10 iulie 1917, cu prilejul primirii oficiale a acestei misiuni de către Departamentul de Stat al S.U.A.

⁴⁹ *Pentru România*, comentariu publicat de „Le Temps” (29 iulie 1917) pe marginea festivității înmînării reprezentanților României la Paris, a unui steag aparținînd domnitorului român Ștefan cel Mare. Articolul reprezintă o pledoarie, argumentată istoric, despre necesitatea realizării statului național unitar român.

⁵⁰ *O manifestare franco-română*, comentariu publicat în „Le Temps” (29 iulie 1917), pe marginea discursurilor ce s-au pronunțat cu ocazia înmînării reprezentanților României la Paris a steagului lui Ștefan cel Mare.

⁵¹ *Frontul de Est*, comentariu publicat în „The Times” (30 iulie 1917), referitor la succesele obținute de armatele române pe frontul din Moldova în vara anului 1917.

⁵² *Inaintarea română*, telegramă a lui Paul Painlevé, ministrul de război francez, trimisă ministrului de război al României, în care felicita armata română pentru succesele militare obținute în vara anului 1917. („Le Figaro” din 31 iulie 1917).

⁵³ *Ofensiva românească din iulie*, relatare a corespondentului de presă britanic aflat pe frontul din Moldova, în care este relevat eroismul ostașilor români în luptele din vara anului 1917. („The Times” din 11 august 1917).

⁵⁴ *Planurile germane date peste cap de ruso-români care dau o luptă teribilă*, comentariu pe marginea victoriilor obținute de armata română pe frontul din Moldova în vara anului 1917, publicat în „The Washington Post” din 19 august 1917.

⁵⁵ *Eroica comportare a românilor*, articol publicat de „Journal de Genève” din 26 august 1917, în care este evidențiat eroismul dovedit de ostașii români în timpul primului război mondial, pe frontul din Moldova.

⁵⁶ *Lupta României pentru libertate*, articol publicat în „The Times” din 27 august 1917, cu prilejul aniversării împlinirii unui an de la intrarea României în război de partea Antantei.

⁵⁷ *Un exemplu măreț*, articol publicat în „The Times” din 28 august 1917, în care este relevată atitudinea de sprijin a guvernului britanic față de lupta poporului român pentru întregire națională.

⁵⁸ *O aniversare — Efortul românesc*, articol publicat în „Le Figaro” din 29 august 1917, în care sînt subliniate virtuțile morale și patriotice dovedite de poporul român în lupta împotriva invadatorilor străini, pentru libertate și întregire națională.

⁵⁹ *Vitejia românească*, articol publicat în „Journal de Genève” din 1 septembrie 1917.

⁶⁰ *Istoria războiului*, fragment referitor la campania românească publicat în „History of the war”, vol. XVII, Editions „The Times”, London, 1918.

⁶¹ *România în război. O armată de țărani*, articol publicat de „Journal de Genève” (20 august 1917), în care sînt evidențiate calitățile morale și patriotice ale țaranului român în războiul de întregire națională.

⁶² Fragment din memoriile ministrului Marii Britanii la București, Frank Rattigan, privind, campania armatei române din vara anului 1917.

⁴³ *Aniversarea României*, comentariu publicat în „Journal de Genève“, din 28 august 1917, cu prilejul împlinirii unui an de la intrarea României în război de partea Antantei.

⁶⁴ *Cea mai frumoasă faptă vitejească de arme a românilor. Marea Bătălie de la Mărășești*, comentariu publicat în „The Times“ din 29 august 1917.

⁶⁵ *Românii sînt gata*, corespondență publicată în „The Times“ din 1 septembrie 1917, în care atașatul britanic de presă din România prezintă detalii în legătură cu eroismul dovedit de ostașii români în bătălia de la Mărășești din vara anului 1917.

⁶⁶ *Adunarea Companiei Roumain Consolidated Oilfields*, fragment din cuvîntarea lui W. Watson Rutherford, președintele companiei, în legătură cu efortul românesc în primul război mondial și necesitatea satisfacerii revendicărilor sale naționale („The Times“ din 25 septembrie 1917).

⁶⁷ *România, o victimă a împrejurărilor*, comentariu publicat în „The Times“ din 18 decembrie 1917, pe marginea încheierii armistițiului între România și Puterile Centrale.

⁶⁸ *Congresul naționalităților de la Roma*, relatare publicată în „Le Temps“ din 12 aprilie 1918.

⁶⁹ *Lupta României contra inamicului*, articol publicat de Gogu Negulescu în „The New York Times“ din 9 februarie 1918.

⁷⁰ *Dezmembrarea Austriei este singura soluție*, articol publicat în „The New York Times“ din 10 februarie 1918.

⁷¹ *Cum înțeleg ungarii „democratizarea“ Ungariei?*, comentariu publicat de „Gazette de Lausanne“ (7 martie 1918), în care este condamnată politica reacționară, de deznaționalizare și oprimare practică de clasele dominante din Ungaria.

⁷² *Cea de a treia pace*, comentariu publicat de „Journal de Genève“ (7 martie 1918), în care este demascată caracterul oneros al clauzelor teritoriale și economice pe care Puterile Centrale intenționau să le impună României prin tratatul de pace.

⁷³ *O pace mai mult decît putredă*, articol publicat în „Gazette de Lausanne“ din 8 martie 1918.

⁷⁴ *Sfirșitul tragediei românești*, articol publicat în „Le Figaro“ (8 martie 1918) în care autorul, Polybe, își manifestă sentimentele de solidaritate cu poporul român, în timpul crizei prin care trecea România în primăvara anului 1918.

⁷⁵ *Condițiile de pace pentru România*, comentariu publicat de „The New York Times” din 15 martie 1918, în care sînt condamnate clauzele înrobitoare impuse poporului român de Puterile Centrale în proiectul tratatului de pace.

⁷⁶ *Sensul real al condițiilor de pace impuse României*, articol publicat de Charles Woods în „The New York Times” din 17 martie 1918

⁷⁷ *Intrarea României în război*, articol publicat în „The New York Times” (19 martie 1918), în care sînt aduse precizări în legătură cu momentul intrării României în război și semnificația acestei intervenții pentru Aliați.

⁷⁸ *Opresorii maghiari*, notă de mulțumire adresată conducerii ziarului „New York Times” de către E. Lucaciu, președintele Comitetului național român din S.U.A. pentru atitudinea de solidaritate cu lupta de emancipare națională a românilor din Transilvania, promovată în coloanele ziarului („The New York Times” din 5 aprilie 1918).

⁷⁹ *Destinul greu al României*, comentariu al ziarului „The Times” (nr. din 18 aprilie 1918), pe marginea precizărilor făcute de generalul Alexandru Averescu în legătură cu factorii care au determina România să accepte tratativele de pace cu Puterile Centrale.

⁸⁰ *România are o soartă grea*, articol în care „The Times” (din 19 aprilie 1918) analizează în amănunt împrejurările dramatice în care România a fost obligată să accepte tratativele de pace cu Puterile Centrale.

⁸¹ *Inima României este credincioasă*, articol publicat de locotenentul Vasile Stoica în „The Washington Post” din 21 aprilie 1918, în care autorul precizează atitudinea pro-antantistă a poporului român, în pofida obligației României de a purta tratative de pace cu Puterile Centrale.

⁸² *Pacea de la București — o altă verigă în Europa Centrală*, articol publicat de Frank H. Simonds în „The Evening Star” din 12 mai 1918, în care autorul își manifestă solidaritatea cu poporul român supus unor grele încercări.

⁸³ *România în servitute*, articol publicat de „Journal de Genève” din 12 mai 1918. Pornind de la trecutul istoric zbuciumat al poporului român, autorul își manifestă încrederea în victoria sa finală.

⁸⁴ *Întîlnirea celor doi împărați*, comentariu publicat în „The Washington Post” (14 mai 1918), în legătură cu necesitatea obiectivă a prăbușirii Puterilor Centrale și a dezmembrării Imperiului austro-ungar în favoarea formării și desăvîrșirii statelor naționale.

⁸⁵ *Austria — Un vasal*, articol prin care „The Washington Post” (din 20 mai 1918) pledează pentru sprijinirea de către Aliați a luptei de eliberare națională pe care o duceau popoarele din Imperiul austro-ungar.

⁸⁶ *Prădarea României — echivalentă cu despăgubirea de război*, comentariu publicat de „The New York Times” din 25 mai 1918, pe marginea clauzelor economice înrobitoare impuse României de către Puterile Centrale prin tratatul de pace.

⁸⁷ *Dorința Germaniei de a jefui este zădarnică*, comentariu publicat în „The Washington Post” din 26 mai 1918.

⁸⁸ *Europa Centrală liberă*, comentariu publicat în „The New York Times” din 8 iunie 1918, în care este salutată hotărîrea popoarelor din Austro-Ungaria de a se elibera de opresori și de a se constitui în entități statale unite, de sine stătătoare.

⁸⁹ *O politică aliată este de dorit*, comentariu publicat în „The Washington Post” (13 iunie 1918), în care Puterile Antantei sînt che-mate să sprijine efectiv lupta de eliberare națională a popoarelor din Austro-Ungaria.

⁹⁰ *Noi amănunte asupra păcii de la București*, articol publicat în „Le Temps” din 20 iunie 1918 și reprodus de „The New York Times” sub titlul *Denunțarea condițiilor impuse cu forța României*.

⁹¹ *Slavii de aici cer libertate completă*, comentariu publicat de „The New York Times”, 24 iunie 1918, în legătură cu manifestările de soli-daritate cu lupta de emancipare națională a popoarelor din Imperiul austro-ungar, care au avut loc în S.U.A.

⁹² *Germania și Balcanii*, articol publicat în „Le Temps” (24 iunie 1918). Sînt subliniate țelurile imperialiste urmărite de Germania în Balcani, în mod deosebit în România.

⁹³ *Ungaria reală*, articol publicat de „The New York Times” (30 iu-nie 1918) în care se condamnă politica opresivă și șovinistă promovată față de naționalități de către clasele dominante din Ungaria.

⁹⁴ *Sub călcîiul german*, comentariu publicat de „The Times”, (17 iu-lie 1918), în legătură cu situația foarte grea în care se găsea România ca urmare a acceptării condițiilor de pace impuse de Puterile Centrale.

⁹⁵ *Ridicarea de noi națiuni*, articol publicat de „The Washington Post” (4 septembrie 1918). Subliniază sentimentele de sprijin și de solidaritate ale poporului american față de lupta de eliberare națională a popoarelor din Imperiul austro-ungar.

⁹⁶ *Cine va îndrăzni să facă pace?*, articol publicat în „The Washington Post” din 16 septembrie 1918, în care Puterile Aliate sînt sfătuite să lupte pînă la completa zdrobire a Puterilor Centrale, opresoare de popoare.

⁹⁷ *Se urgencează crearea legiunii româno-americane*, comentariu apărut în „The New York Times” (6 octombrie 1918), pe marginea necesității creării unei legiuni de voluntari din rîndurile românilor emigranți în S.U.A., care să lupte alături de Aliați.

⁹⁸ *Autonomie în Austria*, comentariu publicat în „The New York Times” din 11 octombrie 1918 pe marginea manevrelor Imperiului austro-ungar de a-și menține existența prin formula demagogică a „federalizării”.

⁹⁹ *România se află încă în luptă*, articol publicat în „The New York Times” (13 octombrie 1918), în care este relevat că, în fapt, în pofida tratatului de pace cu Puterile Centrale, România se afla încă în război de partea Antantei.

¹⁰⁰ *O tragicomedie*, comentariu, publicat de „The Times”, din 19 octombrie 1918, pe marginea manifestului împăratului Carol al Austro-Ungariei, privind așa-zisa federalizare a imperiului.

¹⁰¹ *Avertisment contra Ungariei*, relatare publicată în „The New York Times” din 19 octombrie 1918, pe marginea protestului Ligii naționale române din S.U.A. împotriva propagandei demagogice pro-maghiare ce se făcea în această țară.

¹⁰² *Un protest român în parlamentul de la Budapesta*, comentariu publicat în „The New York Times” (19 octombrie 1918) pe marginea declarației făcute de Alexandru Vaida în parlamentul ungar, referitoare la hotărîrea românilor din Transilvania de a se uni cu patria mamă.

¹⁰³ *Austria în rolul țării „pe ducă”*, comentariu publicat în „The New York Times” din 27 octombrie 1918.

¹⁰⁴ *România reîntră în scenă*, articol în care ziarul „Gazette de Lausanne” (nr. din 1 noiembrie 1918), salută reîntrirea României în război împotriva Puterilor Centrale și apropiata reîntregire națională a poporului.

¹⁰⁵ *Căderea Habsburgilor*, articol publicat în „The New York Times” din 3 noiembrie 1918, care salută cu bucurie iminenta prăbușire a Imperiului austro-ungar, spoliator și asupritor de popoare.

¹⁰⁶ *România*, articol publicat de „The New York Times” (3 noiembrie 1918), din care se degajă solidaritatea cu lupta românilor din Transilvania pentru unire cu patria mamă.

¹⁰⁷ *Regele Ferdinand transmite o telegramă președintelui Wilson — încetarea tuturor ostilităților*, fragment din relatările lui Charles J. Vopicka, ministrul S.U.A. în România, referitoare la reintrarea României în război de partea Aliaților.

¹⁰⁸ *Apelul românilor despărțiți*, apel al românilor din Transilvania și Bucovina prin care își exprimă hotărîrea fermă de a se uni cu patria mamă, publicat de „Le Temps” din 17 noiembrie 1918.

¹⁰⁹ *Anglia recunoaște Consiliul național al unității române*, telegramă trimisă de Arthur James Balfour, ministru de externe al Marii Britanii, lui Take Ionescu, publicată de „Le Temps” din 17 noiembrie 1918.

¹¹⁰ *Transilvania și România*, notă informativă, publicată în „Le Temps” (5 decembrie 1918), privind Proclamația Consiliului Național Român din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș de unire a acestor provincii cu România

¹¹¹ *Românii din Transilvania și din Ungaria*, comentariu publicat de „Le Temps” din 9 decembrie 1918, pe marginea Proclamației de unire a românilor din fostul Imperiu austro-ungar cu patria mamă.

¹¹² *Consiliul Național Român*, comentariu publicat de „Le Temps” din 11 decembrie 1918, în legătură cu hotărîrea de unire a Transilvaniei cu România, adoptată de Marea Adunare Națională de la Alba Iulia la 1 decembrie 1918.

¹¹³ *Se proclamă unirea tuturor românilor*, comentariu de solidaritate publicat de „The New York Times” (11 decembrie 1918) în legătură cu hotărîrea de unire a Transilvaniei cu România, adoptată de Marea Adunare Națională de la Alba Iulia la 1 decembrie 1918.

¹¹⁴ *Conferința românilor din Transilvania*, articol publicat de „Le Temps” (15 decembrie 1918) și „The Times” (17 decembrie 1918) în care se prezintă detalii privind hotărîrea de unire a Transilvaniei cu România adoptată de Marea Adunare Națională de la Alba Iulia la 1 decembrie 1918.

¹¹⁵ *Maghiari și români*, relatare publicată de „Gazette de Lausanne” din 20 decembrie 1918, în legătură cu încercările claselor dominante din Ungaria de a împiedica ținerea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, de la 1 decembrie 1918, care a votat Unirea cu România a Transilvaniei și a celorlalte provincii românești din Ungaria.

¹¹⁶ *Situația din România*, fragment din comentariu referitor la realizarea statului național unitar român, publicat în „Le Temps” din 6 ianuarie 1919.

¹¹⁷ *Reajustări europene*, articol publicat în „The Washington Post” din 11 ianuarie 1919, în care este salută constituirea statelor naționale ale popoarelor asuprite din Imperiul austro-ungar.

¹¹⁸ *România și Transilvania*, comentariu publicat în „Le Temps” (12 ianuarie 1919), pe marginea Decretului prin care guvernul României declara unirea definitivă cu România a Transilvaniei și celorlalte provincii românești din fostul Imperiu austro-ungar.

¹¹⁹ *Pacea trebuie impusă dușmanului*, articol publicat de „The Washington Post” din 15 ianuarie 1919, în care Aliații sînt chemați să protejeze noile state formate pe ruinele Imperiului austro-ungar de eventuale acte agresive din partea foștilor inamici.

¹²⁰ *Puteri mari și mici*, articol publicat de „The Washington Post” din 24 ianuarie 1919, în care să ia poziție împotriva politicii discriminatorii față de națiunile mici practică de marile puteri încă în perioada pregătirii tratatelor de pace de la Paris.

¹²¹ *Transilvania sub autonomie*, articol în care „The Times” (din 25 februarie 1919) prezintă detalii referitoare la lupta românilor din Transilvania pentru unirea cu patria mamă și circumstanțele istorice în care s-a înlăptuit acest deziderat de însemnătate națională.

¹²² *Adevărul despre România Mare*, comentariu al corespondentului din România al ziarului londonez „The Times” (11 martie 1919), în care este descrisă situația din Transilvania după marea Unire de la 1 decembrie 1918.

¹²³ *Armata română trebuie echipată*, articol publicat în „Le Temps” din 23 martie 1919.

¹²⁴ *Memoriu privind suferințele neamului românesc*, comentariu publicat în „The New York Times” din 23 martie 1919.

¹²⁵ *Tratatul trebuie să fie public*, articol publicat în „The Washington Post” din 13 aprilie 1919. Pledează împotriva caracterului secret pe care diplomații marilor puteri îl imprimau tratatelor de pace de la Paris.

¹²⁶ *Europa după tratat*, comentariu privind viitoarea configurație a Europei Centrale și Peninsulei Balcanice după tratatele de pace. („The Washington Post” din 9 mai 1919).

¹²⁷ *România cu ochii în patru*, articol publicat de „The Times” din 19 mai 1919, în care susține revendicările teritoriale juste cerute de România în fața Conferinței de pace de la Paris.

¹²⁸ *Parodia de guvern liber*, articol publicat în „The Washington Post” (23 mai 1919), în care este criticată diplomația secretă practică de marile puteri în contextul tratatelor de pace de la Paris.

¹²⁹ *Se amână aprobarea tratatului austriac*, comentariu publicat de „The New York Times” (30 mai 1919), pe marginea cererii adresate de premierul român I. I. C. Brătianu Conferinței de pace de la Paris de a se amâna semnarea tratatului de pace cu Austria, pentru a putea fi studiat și de națiunile direct interesate.

¹³⁰ *Dreptul micilor puteri*, articol publicat în „Le Temps” din 31 mai 1919, în care se cere marilor puteri să acorde mai multă considerație cu prilejul semnării tratatelor de pace de la Paris problemelor care afectau direct interesele statelor aliate.

¹³¹ *Drepturile minorităților*, articol publicat de „Le Temps” din 2 iunie 1919. Se pronunță împotriva ingerințelor marilor puteri în afacerile interne ale statelor succesoare Imperiului austro-ungar, sub pretextul fals al „protejării” minorităților naționale.

¹³² *Aliații din Balcani reproșează celor „Patru Mari” că tratatul minorităților naționale este făcut pentru întreținerea dezacordului internațional*, comentariu publicat de Richard Oulahan în „The New York Times” din 2 iunie 1919.

¹³³ *Neajunsurile diplomației secrete*, comentariu publicat în „The Washington Post” din 7 iunie 1919.

¹³⁴ *În Transilvania*, relatare a corespondentului din România al ziarului „Le Temps” (20 iunie 1919), despre atmosfera entuziastă ce domnea în rîndurile populației din Transilvania după marea Unire de la 1 decembrie 1918.

¹³⁵ *Italia și România la Conferință*, fragment din comentariul publicat în „The Times” (4 iulie 1919), în care sînt condamnate ingerințele marilor puteri în treburile interne ale României.

¹³⁶ *Ungaria și Bulgaria*, articol publicat în „The New York Times” (15 iulie 1919), care cere marilor puteri să lase statelor mici, aliate Antantei, posibilitatea de a-și spune părerea referitoare la clauzele care le interesau din ansamblul tratatului de pace și să manifeste mai multă fermitate față de foștii adversari.

¹³⁷ *De-a lungul barierei de răsărit*, articol publicat în „The Washington Post” din 18 iulie 1919, în care este justificată atitudinea României, care a refuzat să admită anumite clauze inadecvate intereselor sale naționale, cuprinse în Tratatul de pace de la Paris.

¹³⁸ *Consiliul suprem și România*, comentariu publicat în „Le Temps” din 13 august 1919, pe marginea armistițiului încheiat între România și guvernul ungar.

¹³⁹ *Apărarea României*, articol publicat de „The New York Times” din (17 august 1919).

¹⁴⁰ *Conferința de pace nu poate continua să ignore România*, articol publicat în „The Washington Post” din 27 august 1919.

¹⁴¹ *Cazul României. Un stat suveran cu o cauză*, articol publicat în „The Times” din 29 august 1919, în care este definită poziția de independență a României în raport cu încercările marilor puteri de a include în tratatul de pace clauze care să-i știrbească suveranitatea.

¹⁴² *Hotărîrea României*, articol publicat în „The New York Times” din 21 septembrie 1919. Pledează pentru cauza României vis-à-vis de poziția marilor puteri la Conferința de pace.

¹⁴³ *Balkanismul și cauzele lui. Responsabilitatea marilor puteri pentru haosul din Europa orientală*, articol publicat în „The New York Times” din 28 septembrie 1919.

¹⁴⁴ *Modificările tratatului minorităților*, articol publicat în „Le Figaro” din 5 decembrie 1919, în care sînt condamnate ingerințele marilor puteri în afacerile interne ale României, cu prilejul tratativelor de pace de la Paris.

¹⁴⁵ *În Ungaria*, comentariu publicat în „Le Figaro” din 18 decembrie 1919, pe marginea politicii reacționare și revanșarde promovată de clasele dominante din Ungaria.

¹⁴⁶ *România și puterile mari*, comentariu publicat de „The New York Times” din 7 decembrie 1919, în care sprijină atitudinea României față de încercările marilor puteri de a-i impune, prin tratatul de pace, obligații incompatibile cu statutul său de stat independent și suveran.

¹⁴⁷ *Noile frontiere ale Ungariei*, studiu publicat de istoricul britanic Seaton Watson în publicația „The New Europe”, nr. 170 din 15 ianuarie 1920.

¹⁴⁸ *Antanta și Ungaria. Tratatul de la Trianon*, comentariu publicat de „Le Figaro” din 5 iunie 1920.

CUPRINS

Introducere	5
Notă asupra ediției	61
Documente	63
Note	294
Sumar	306
Indice	320